

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. §17

Smittevern: Virksomheten skal planlegges og drives slik at risikoen for spredning av smittsomme sykdommer blir så liten som praktisk mulig.

FAKTA

HÅNDHYGIENE I BARNEHAGER OG SKOLER

Smittespredning i barnehager og skoler skjer ofte gjennom direkte eller indirekte kontaktsmitte. Det er vanskelig å unngå smittespredning helt, på grunn av barns lek og generelle adferd. Dette gjelder særlig i barnehager. Spredning av smittsomme sykdommer forebygges best ved gode rutiner for håndhygiene for barn og ansatte.

Dette faktaarket gir retningslinjer for god hygiene i barnehager og skoler, og informerer om når og hvordan man bør utføre håndhygiene. Barnehager og skoler har i følge en plikt til å verne barna mot smitte (se utdrag fra forskriften til venstre). For mer informasjon, se: *Faglige råd barnehager og smittevern*, utgitt av Folkehelseinstituttet i 2009 www.fhi.no

RUTINER FOR HÅNDHYGIENE

Utfør håndhygiene:

- etter toalettbesøk og bleieskift (voksne bør bruke håndsprit)
- før man skal spise, tilberede mat eller ta ut av oppvaskmaskinen
- etter nysing og pussing av neser
- etter at man kommer inn utenfra (gjelder både barn og voksne)
- etter bruk av engangshansker
- etter kontakt med dyr

Oppstår det tilfeller med diarré, oppkast, øyekatarr eller mange tilfeller med luftveisinfeksjoner, bør man innføre hånddesinfeksjon med håndsprit også til barna. Se for øvrig eget Faktaark om omgangssyke.

GENERELL HYGIENE

Fellesleker av plast og tre bør vaskes regelmessig med rengjøringsmiddel og varmt vann, forslagsvis en gang per uke. Tøyleker kan vaskes i maskin.

Hender skal vaskes godt før matlaging og måltider. Sørg for god hygiene på kjøkken. (se informasjon fra Helsedirektoratet: "Bra mat i barnehagen". www.helsedirektoratet.no)

Ved stell av bløende sår og ved neseblødninger skal det brukes engangshansker.

Ved søl av blod eller avføring på gjenstander, gulv osv. utføres rengjøring med husholdningsklorin eller annet desinfiserende rengjøringsmiddel. Bruk vanlige rengjøringshansker.

HÅNDHYGIENE OG BRUK AV DESINFEKSJONSMIDLER

Er hendene synlig skitne, gjennomføres håndhygiene ved å vaske hendene med flytende såpe og rennende, lunkent vann. Tørk hendene med engangs papirhåndklær eller eget håndkle som ikke deles med andre, og oppbevares adskilt.

Er hendene ikke synlig skitne, kan håndhygiene gjennomføres ved å bruke et alkoholbasert hånddesinfeksjonsmiddel i stedet for håndvask. Hånddesinfeksjonsmiddel kan også brukes i tillegg, etter at hendene er vasket og tørket.

Ved større utbrudd av smittsomme sykdommer, som f.eks diaré og oppkast, kan det være aktuelt å bruke hånddesinfeksjon også for barna. Dersom innføring av hånddesinfeksjonsmidler

Effekten av hånddesinfeksjon og håndvask er avhengig av:

- * at det brukes tilstrekkelig mengde desinfeksjonsmiddel (håndsprit) eller såpe.
- * at desinfeksjonsmiddelet/såpen gnis inn på alle flatene på hendene, spesielt fingrene.
- * at det brukes tilstrekkelig tid (innsåpning 30 sek, desinfeksjon 15 sek).
- * at hendene ikke forurenses på ny etter vask/desinfeksjon, for eksempel ved lukking av kran. (Bruk albuer/papir istedenfor hender). Bruk gjerne albu eller erme på genser ved kontakt med håndtak, brytere og lignende.

Visse områder på hendene blir ofte ikke helt rene etter håndvask desinfeksjon.

Fokuser ekstra på disse områdene ved opplæring i håndvask/desinfeksjon:

- fingertuppene, mellom fingrene, tomlene og håndbaken

Husk at lange negler, ringer, klokker, armbånd, neglelakk og kunstige negler gjør det vanskeligere å få smittefrie hender etter håndvask/desinfeksjon.

Hvis det ikke er synlig skitt på hendene, er det ikke nødvendig å vaske dem før man desinfiserer dem.

Ved renhold bør man være ekstra nøye med rengjøring/desinfeksjon av typiske kontaktpunkter som:

- * armaturer på håndvasker og stellvasker, vaskeservant
- * toalettsete, nedspylingsknapp på toaletter
- * kontaktpunkt på dispensere for såpe/hånddesinfeksjonsmiddel, rundt åpning på papirdispensere
- * håndtak på kjøleskap, gelendre, dørhåndtak, brytere osv.

Dette for å unngå kontaktsmitte av hender etter håndvask og/eller desinfeksjon. Ved utbrudd av smittsomme sykdommer bør kontaktpunkter rengjøres daglig.

Personaltoalett bør - i likhet med kjøkken - ha berøringsfritt blandedbatteri på håndvasker.

Ta gjerne kontakt med din lokale helsestasjon eller skolehelsetjeneste.

For mer informasjon se "Faglige råd barnehager og smittevern", utgitt av Folkehelseinstituttet i 2009 www.fhi.no